

Dosarul nr. 2rac-287/2021

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (A.Arapu-Buțco)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V.Sîrbu, D.Dulghieru, V.Buhnaci)

ÎNCHEIERE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina Plus”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina Plus” împotriva Întreprinderii Individuale „Țurcan Liuba-Ariola”, intervenienți accesorii Întreprinderea Individuală „Țurcan Vitalie” și Țurcan Viorel cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 15 mai 2020, SRL „Farmina Plus” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎI „Țurcan Liuba-Ariola”, intervenienți accesorii ÎI „Țurcan Vitalie” și Țurcan Viorel, privind încasarea prejudiciului material în sumă de 21744,22 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 652,30 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, deține rețele de farmacii pe teritoriul Republicii Moldova, iar în anul 2017 a planificat deschiderea unei noi farmacii în or. Criuleni. Astfel, în urma negocierii cu conducătorul ÎI „Țurcan Liuba-Ariola” s-a decis semnarea contractului de sublocățiune și la 20 aprilie 2017 între ÎI „Țurcan Liuba-Ariola” ca locatar și SRL „Farmina Plus” ca sublocatar a fost încheiat contractul de sublocățiune nr. 02-SL cu privire la darea în posesie și folosință a încăperii cu nr.cadastral XXXXX, situată în XXXXX, pentru a duce activitate de comercializare a produselor farmaceutice.

A menționat reclamantul că, potrivit pct.1.3 din contractul nr. 02-SL din 20 aprilie 2017, locatarul ÎI „Țurcan Liuba-Ariola” a garantat că spațiul indicat la pct.1.4 este liber de orice viciu material sau juridic și poate fi utilizat conform destinației stabilite în pct. 1.2 din contract, însă, garanția dată de ÎI „Țurcan Liuba-Ariola” a fost de la bun început încălcată, iar SRL „Farmina Plus” a fost dusă în

eroare, deoarece la momentul semnării contractului de sublocațiune imobilul care a fost transmis nu era dat în exploatare, iar administratorul ÎI „Țurcan Liuba-Ariola” a declarat că actele pe încăpere sunt în regulă, creând aparența bunei-credințe și determinând SRL „Farmina Plus” să încheie contract de sublocațiune.

A subliniat reclamantul că, necunoscând circumstanțele reale despre statutul imobilului primit în sublocațiune, SRL „Farmina Plus” a efectuat reparație investind suma de 21744,22 de lei, cheltuieli pentru procurarea teracotei și a sistemului adeziv, precum și pentru instalarea alarmei și ușii metalice, cheltuieli reflectate prin facturi.

A considerat reclamantul că are dreptul de a cere repararea prejudiciului material, or, prejudiciul efectiv sau pierderea efectivă este valoarea exprimată în bani cu care s-a micșorat patrimoniul creditorului, fie prin scăderea activului fie prin creșterea pasivului din cauza neexecutării unei obligații, iar, pentru angajarea răspunderii contractuale, urmează a fi dovedită legătura causală dintre încălcarea (neexecutarea) obligațiilor și pagubele cauzate, precum și mărimea acestora.

A notat reclamantul că, în urma negocierilor, SRL „Farmina Plus” era gata să aștepte darea în exploatare a încăperii și să accepte condițiile contractului de sublocațiune, suportând anumite cheltuieli pentru reparație, instalarea semnalizației, însă după ce s-a dat în exploatare imobilul nr. cadastral XXXXX, situată în XXXXX, de către ÎI „Țurcan Liuba-Ariola” a fost încheiat contract de locațiune cu un alt agent economic, refuzându-se să se mai dea în sublocațiune încăperea.

A afirmat reclamantul că, de către ÎI „Țurcan Liuba-Ariola” i-a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 21744,22 de lei, care constă din procurarea materialelor care se confirmă prin facturile fiscale Factura AAA 4607501 din 24 mai 2017 în valoare de 12461,80 de lei, Factura DV 7399939 din 06 iunie 2017 în valoare de 360 de lei, Factura LV 2561814 din 12 iunie 2017 în valoare de 7070 de lei, Factura AAB 2333327 din 05 iunie 2017 în valoare de 1182,92 de lei și Factura EG 0075315 din 07 iunie 2017 în valoare de 669,50 de lei.

A învederat reclamantul că, în adresa ÎI „Țurcan Liuba-Ariola” a fost expediată o somație, prin care i s-a solicitat de a recupera prejudiciului, însă somația fiind recepționată, a rămas nesoluționată.

A indicat reclamantul că, fapta ilicită a ÎI „Țurcan Liuba-Ariola” constă în faptul că a dus în eroare SRL „Farmina Plus” referitor la imobilul care urma a fi dat în subarendă, iar SRL „Farmina Plus” a suportat anumite cheltuieli pentru amenajarea încăperii care a fost transmisă în sublocațiune, astfel, având dreptul la reparația integrală a prejudiciului cauzat.

A solicitat reclamantul, admiterea acțiunii și dispunerea încasării din contul ÎI „Țurcan Liuba-Ariola” și ÎI „Țurcan Vitalie” în beneficiul SRL „Farmina Plus” a prejudiciului material în sumă de 21744,22 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 652,30 de lei.

Prin hotărârea Judecătorei Criuleni, sediul central din 29 decembrie 2020 a fost respinsă acțiunea.

Prin decizia din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de SRL „Farmina Plus” și s-a menținut hotărârea Judecătorei Criuleni, sediul central din 29 decembrie 2020.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că SRL „Farmina Plus” la încheierea contractului de subarendă, a cunoscut fără echivoc despre faptul că, clădirea dată în chirie nu era dată în exploatare, fapt confirmat prin declarațiile pârâtului/intimat, ÎI „Țurcan Liuba-Ariola” precum că clădirea pe care o deținea în proprietate avea trei nivele, primul nivel fiind dat în exploatare la data de 17 ianuarie 2018. Or, până a încheia contractul cu SRL „Farmina Plus” primul etaj era dat în locațiune și își desfășura activitatea un Casino, mai mult, despre faptul că SRL „Farmina Plus” cunoștea despre viciul juridic, că clădirea integrală nu era dată în exploatare, se atestă prin hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 09 august 2017.

Astfel, instanța de apel a reținut că, bunul imobil dat în sublocațiune a fost liber de viciu juridic, or, viciul nu a existat la momentul încheierii contractului de sublocațiune, fapt atestat prin hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 09 august 2017, locatarul/ sublocatarul fiind la curent cu acest viciu și anume că clădirea în tot întreg nu era dată în exploatare, iar bunul închiriat putea fi folosit pentru scopul propus de SRL „Farmina Plus” și anume amplasarea unei farmacii. Dat fiind faptul că, SRL „Farmina Plus” nu a formulat față de locator careva pretenții vizavi de acest viciu, potrivit art 881 Cod civil/în vigoare la data producerii faptului juridic, locatarul nu va beneficia de drepturile prevăzute la art.879 Cod civil.

Mai mult, instanța de apel a constatat că, SRL „Farmina Plus” nu a depus diligență și nu a manifestat bună-credință în folosirea bunului obiect al contractului de sublocațiune, ca ulterior să invoce careva prejudiciu material și să adreseze cerere de chemare în judecată. Or, contractul de sublocațiune a fost încheiat la data de 20 aprilie 2017. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 09 august 2017 a fost obligată Camera de Licențiere să includă în anexa la licența privind activitatea farmaceutică a titularului SRL „Farmina Plus” filiala farmaceutică, astfel ultima, urma să-și valorifice drepturile sale asupra bunului imobil luat în sublocațiune, fapt ce nu a avut loc mai bine de doi ani jumătate, or, SRL „Farmina Plus” a înaintat acțiunea în instanță la data de 15 mai 2020, prin intermediul serviciului poștal.

La 07 octombrie 2021 SRL „Farmina Plus” a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Mai mult ca atât, s-a invocat că atât hotărârea instanței de fond cât și decizia instanței de apel sunt neîntemeiate, deoarece au fost făcute concluzii în lipsa probelor pertinente, nu a fost luat în calcul că în cadrul ședinței de judecată reprezentantul intimatului a recunoscut că dintre părți a fost semnat acord adițional, care prevede compensarea cheltuielilor efectuate de recurent pentru reparația încăperii.

Prin urmare, au fost ignorate prevederile art.6 alin.(1) CEDO și anume dreptul la un proces echitabil.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 16 iunie 2021 și expediat participanților la proces la 19 iulie 2021 (f.d.153), însă la materialele dosarului lipsește dovada recepționării deciziei recurate.

Prin urmare, cererea de recurs declarată la 07 octombrie 2021, se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 26 octombrie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimaților copia recursului și a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 24 noiembrie 2021 ÎI „Țurcan Liuba-Ariola”, reprezentată de Plăcinta Grigorii a depus referință și a solicitat respingerea recursului depus de SRL „Farmina Plus” ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de SRL „Farmina Plus”.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Farmina Plus” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru